

PROJE BAŞLIĞI	Kurak Ve Yarı Kurak Alanlar İçin Su Stresine Toleransli Silajlık Sorgum (Sorghum Bicolor L.) Hatlarının Belirlenmesi
PROJE NUMARASI	TAGEM/TBAD/A/21/A7/P2/2329
PROJE LİDERİ	Dr. Ramazan Çağatay ARICI
ARAŞTIRMACILAR	Prof. Dr. Mehmet Ali AVCI
YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
BAŞLANGIÇ ve BİTİŞ TARİHİ	01.04.2021 – 31.12.2022
PROJE KAYNAĞI VE BÜTÇESİ	TAGEM – 40.000 TL
PROJE DAİRESİ	Tarla Bitkileri
PROJE ÖZETİ:	<p>Bu çalışma ile silajlık sorgum bitkisinde yurt dışından temin edilen genotiplerin farklı su streslerindeki performanslarının belirlenmesi ve ilerde yürütülecek ıslah çalışmalarına kaynak ve bilgi sağlanması amaçlanmıştır.</p> <p>Konya ekolojik şartlarında Tesadüf Bloklarında Bölünmüş Parseller Deneme Desenine göre 3 tekerrürlü olarak 2020 ve 2021 yıllarında iki yıl süre ile yürütülen çalışmada ana parselleri sulama konuları (S1: Tam sulama; S2: % 75 sulama; S3: % 50 sulama), alt parselleri ise 23 adet genotip oluşturmuştur.</p> <p>Çalışmada genotiplerin farklı su streslerindeki yeşil ve kuru ot verimi başta olmak üzere morfolojik ve fizyolojik özellikler ile birlikte kalite parametreleri ve sulama suyu kullanım etkinliği özellikleri belirlenmiştir.</p> <p>Azalan sulama suyu ile birlikte yeşil ve kuru ot veriminde azalma olduğu, fakat bu azalmanın bazı genotiplerde daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. İki yıllık ortalamalara göre çalışmada yeşil ot verimi 4026 – 7150 kg/da aralığında, kuru ot verimi 1112-2405 kg/da aralığında, protein oranı % 8.2-11.1 aralığında, ADF oranı % 30.7-36.3 aralığında, NDF oranı % 49.7-62.9 aralığında ve selüloz oranının ise % 22.7-29.4 aralığında belirlenmiştir. Çalışmada su kullanım etkinliğinin azalan sulama konularında daha yüksek (S1: 4.0 kg/da/mm; S3: 6.0 kg/da/mm) olduğu belirlenirken, verim azalma oranlarında ise bazı genotiplerin azalan sulama suyuna rağmen verimlerinin çok fazla azalmadığı gözlemlenmiştir. Çalışmada en yüksek kuru ot verimi 22 (2045 kg/da) ve 6 (2039 kg/da) nolu genotiplerden elde edilmiştir. Özellikle su stresi şartlarında 4, 5, 13,15 ve 18 nolu genotipleri en düşük verim azalma oranına sahip olmuştur.</p> <p>Çalışma ile su kaynaklarının yeterli olmadığı ve iklim açısından hassas bir bölge olan Konya ve benzeri alanlar için sorgum bitkisinin kaba yem ihtiyacını karşılamada önemli bir yer tutacağı öngörülmektedir. Özellikle suyun yeterli olmadığı zaman ve alanlarda sorgumun su stresine tolerans özelliği ile bölge için alternatif bir ürün potansiyelinde olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışmada kullanılan bazı genotipler özellikle su stresi şartlarında gösterdikleri performanslar ile yürütülecek ıslah çalışmalarında materyal olarak kullanılma olanağına sahip olacağı</p>

d¼ř¼n¼lmektedir.

ANAHTAR KELİMELELER: İslah, iklim değişikliği, kaba yem, kuraklık, sorgum.